

Paál Éva

**A SZÁMVITELSZERVEZÉS
MÓDSZERTANA**

Budapest, 2014.

Szerző:
Dr. Paál Éva

Lektor:
Dr. Birher Ilona
Bíróné Kovács Zsuzsa

ISBN 978-963-9878-31-0

2. átdolgozott kiadás

A kiadvány szerzői jogi védelem alatt áll, arról való másolat készítése
– a kiadó előzetes írásbeli engedélye nélkül – tilos!
A kiadvány jogosulatlan másolása és felhasználása bűncselekmény.

ISBN 978-963-9878-28-0

Kiadja a
© Magyar Könyvvizsgálói Kamara
Oktatási Központ Kft.
Budapest, 2014.
Felelős vezető: dr. Lakrovits Elvira
Készült a Prospektkop Nyomdában

*Férjem, dr. Csernyák László
matematikus emlékének*

Tartalom

ELŐSZÓ	9
BEVEZETŐ	11
TÖRTÉNETI ÉRDEKESSÉGEK	13
I. RENDSZERELMÉLETI ALAPOK	21
1. A rendszer fogalma, összetevői	21
2. A rendszerek irányítása.....	24
3. A gazdasági rendszer	26
II. SZERVEZÉSTECHNOLÓGIA	29
1. A szervezés fogalma	29
2. A szervezési munka gyakorlata, módszerei	30
2.1. Vezetői elhatározás, célkitűzés	33
2.1.1. Felhasználói adottságok, lehetőségek	33
2.1.2. Szoftver kiválasztás	37
2.1.3. Időszükséglet- és költségtervezés	39
2.2. Helyzetfelmérés	53
2.2.1. Dokumentumok vizsgálata	54
2.2.2. Kérdőíves felmérés	57
2.2.3. Személyes megkérdezés	59
2.3. A helyzetfelmérés elemzése.....	60
2.3.1. Diagramok	61
2.3.2. Folyamatábrák	62
2.3.3. Táblázatok.....	67
2.3.4. Mátrixok	70
2.4. A rendszer tervezésének eszközei, módszerei	72
2.4.1. Az adatok körének meghatározása	73
2.4.2. Kódszámrendszer.....	79
2.4.3. A bizonylatok tervezése.....	86
2.4.4. Az inputok megtervezése.....	90
2.4.5. Az output tervezés	93
2.5. A rendszer bevezetése.....	97
2.6. A működő rendszer értékelése	98

III. A SZÁMVITELI RENDSZEREK ANALITIKÁJA.....	101
1. Szervezéstechnikai szintek, követelmények	101
1.1. A működés követelményei.....	102
1.1.1. Bizonylatok.....	103
1.1.2. Nyilvántartások.....	103
1.1.3. Egyeztetés, zárás, feladás, leltár	105
2. Főkönyvi rendszer	108
2.1. A rendszer működésének leírása.....	110
2.2. Szervezéstechnika.....	116
2.2.1. Az adatok, adatállományok kapcsolata.....	116
2.2.2. A kódszámok, törzs- és forgalmi adatok	120
2.2.3. A rendszer kimeneti adatai	121
3. Pénzügyi rendszer.....	123
3.1. A rendszer működésének leírása.....	125
3.1.1. Hitelintézeti kapcsolatok	125
3.1.2. Államháztartási kapcsolatok	128
3.1.3. Partner kapcsolatok.....	131
3.1.4. Pénztári feladatok	135
3.2. Szervezéstechnika.....	138
3.2.1. Az adatok, adatállományok kapcsolata.....	138
3.2.2. A kódszámok, törzs-, és forgalmi adatok	141
3.2.3. A rendszer kimeneti adatai	144
4. Beruházási rendszer	145
4.1. A rendszer működésének leírása.....	145
4.2. Szervezéstechnika.....	150
4.2.1. Az adatok, adatállományok kapcsolata.....	150
4.2.2. A kódszámok, törzs- és forgalmi adatok	151
4.2.3. A rendszer kimeneti adatai	156
5. Befektetett eszköz rendszer	158
5.1. A rendszer működésének leírása.....	158
5.2. Szervezéstechnika.....	166
5.2.1. Az adatok, adatállományok kapcsolata.....	166
5.2.2. A kódszámok, a törzs- és a forgalmi adatok	168
5.2.3. A rendszer kimeneti adatai	173

6. Készlet rendszer	177
6.1. A rendszer működésének leírása.....	179
6.1.1. Raktári nyilvántartás.....	181
6.2. Szervezéstechnika.....	188
6.2.1. Az adatok, adatállományok kapcsolata.....	189
6.2.2. A kódszámok, a törzs- és forgalmi adatok.....	191
6.2.3. A rendszer kimeneti adatai	196
7. Munkaügyi rendszer	199
7.1. A rendszer működésének leírása.....	199
7.1.1. Az alapvető munkaügyi- és bér adatok meghatározása	199
7.1.2. A munkavállaló beléptetése	202
7.1.3. Munkaügyi- és bérnyilvántartás.....	203
7.1.4. A munka díjazása, bérfelosztás, kifizetés	205
7.2. Szervezéstechnika.....	207
7.2.1. Az adatok, adatállományok kapcsolata.....	208
7.2.2. A kódszámok, törzs- és forgalmi adatok	208
7.2.3. A rendszer kimeneti adatai	212
8. Termelési rendszer	214
8.1. A rendszer működésének leírása.....	215
8.1.1. Ajánlatok, megrendelések.....	215
8.1.2. Munkaszám.....	219
8.1.3. Műszaki előkészítés	220
8.1.4. Előkalkuláció	227
8.1.5. Gyártás és raktárra vétel	229
8.1.6. Utókalkuláció, termelés elszámolás.....	231
8.1.7. Értékesítés.....	235
8.2. Szervezéstechnika.....	237
8.2.1. Az adatok, adatállományok kapcsolata.....	237
8.2.2. A kódszámok, törzs- és forgalmi adatok	239
8.2.3. A rendszer kimeneti adatai	244
IV. A PÉNZÜGYI ÉS EGYÉB SZERVEZETEK SZÁMVITELSZERVEZÉSNEK NÉHÁNY JELLEMZŐJE	247
KAPCSOLÓDÓ IRODALOM	249